

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 193/02-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. decembra 2002 predbežne prerokoval sťažnosť E. K., bytom K. O., zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., Advokátska kancelária, K., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a porušenie práva na prerokovanie vecí v primeranej lehote súdom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice - okolie v konaní vedenom pod sp. zn. Ro 17716/97, ako aj jej návrh o vydanie dočasného opatrenia a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. K. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. augusta 2002 doručená sťažnosť E. K., bytom K. O. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou

JUDr. I. R., Advokátska kancelária, K., doplnená podaniami z 30. augusta 2002, 15. októbra 2002 a 25. novembra 2002.

Sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj porušenie práva na prerokovanie jej veci v primeranej lehote súdom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice - okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Ro 17716/97.

Sťažovateľka uviedla, že okresný súd vydal 5. novembra 1997 platobný rozkaz sp. zn. Ro 17716/97, ktorým jej uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke O. N., bytom K., sumu 40 000 Sk so 17,5 % úrokmi z omeškania od 1. marca 1995 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania vo výške 1 600 Sk a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1 540 Sk. Uvedený platobný rozkaz jej bol doručený 5. decembra 1997. V zákonnej lehote, 10. decembra 1997, podala „proti platobnému rozkazu vyjadrenie“ (podanie z 9. decembra 1997), v ktorom doslova uviedla, že dlh voči navrhovateľke nemá a nie je jej dlžníčkou. Svoje tvrdenia aj podrobne zdôvodnila. Okresný súd však na predmetnom platobnom rozkaze vyznačil dátum nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti, ktorý stanovil na 23. december 1997.

Oprávnená O. N. podala 8. februára 2001 návrh na výkon exekúcie pre vymoženie náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 1 540 Sk priznanej platobným rozkazom sp. zn. Ro 17716/97 z 5. novembra 1997 na Exekútorský úrad súdneho exekútora JUDr. Ľ. D. so sídlom v K. Okresný súd ho poveril 14. februára 2001 vykonaním exekúcie. Upovedomenie o začatí exekúcie prevzala sťažovateľka 3. marca 2001. Námietky sťažovateľky proti exekúcii podané 6. marca 2001 okresný súd (ako súd exekučný) uznesením sp. zn. Er 316/01 z 15. augusta 2002 zamietol.

Oprávnená O. N. podala 24. apríla 2002 taktiež návrh na výkon exekúcie pre vymoženie pohľadávky 40 000 Sk priznanej platobným rozkazom sp. zn. Ro 17716/97

z 5. novembra 1997 na Exekútorický úrad súdnej exekútorke JUDr. M. P. so sídlom v T. Okresný súd ju poveril vykonaním exekúcie 20. mája 2002 a námietky sťažovateľky proti exekúcii podané 27. júna 2002 uznesením sp. zn. Er 768/02 z 15. augusta 2002 zamietol.

Na základe vyššie uvedených skutočností sťažovateľka namietala, že okresný súd jej svojím postupom v konaní vedenom pod sp. zn. Ro 17716/97 odoprel právo na prerokovanie jej veci súdom tým, že aj napriek vyjadreniu, v ktorom uviedla, že navrhovateľke nič nedlhuje spolu s odôvodnením svojho stanoviska, nepokračoval v konaní, ale považoval predmetný platobný rozkaz za právoplatný. Keďže § 41 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku ustanovuje, že každý úkon účastníka má súd posúdiť podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený, mal okresný súd jej vyjadrenie podané 10. decembra 1997 vzhľadom na jeho obsah považovať za odpor a konať vo veci ďalej. Okresný súd však od 23. decembra 1997 nevykonával vo veci žiadny úkon. Neprejednal jej vec, pričom neakceptuje sťažovateľkou namietané priet'ahy v konaní, ale zastáva názor, že v konaní už nemá pokračovať.

Na základe uvedených skutočností žiadala, aby ústavný súd vyslovil, že: „Právo sťažovateľky na prejednanie veci súdom podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na prejednanie veci bez zbytočných priet'ahov zakotvené v článku 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote v článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8 bolo postupom Okresného súdu Košice – okolie v konaní sp. zn. Ro 17716/97 porušené. Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje, aby Okresný súd Košice – okolie konal vo veci vedenej na Okresnom súde Košice – okolie pod sp. zn. Ro 17716/97 bez priet'ahov. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke finančné zadosťučinenie vo výške 300.000,- Sk. Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy konania.“

Podaním z 25. novembra 2002 žiadala sťažovateľka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) o vydanie dočasného opatrenia, ktorým by ústavný súd zakázal súdnej exekútorke JUDr. M. P., Exekútorský úrad, T., pokračovať vo vykonávaní exekúcie vedenej u nej pod sp. zn. Ex 55/02 na základe platobného rozkazu okresného súdu sp. zn. Ro 17716/97 z 5. novembra 1997 až do právoplatného skončenia konania o sťažnosti sťažovateľky pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľky.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu (do základných práv alebo slobôd sťažovateľa). Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom namietala, že k zásahu do jej základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy došlo postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. Ro 17716/97 tým, že jej podanie z 9. decembra 1997 doručené mu 10. decembra 1997, v ktorom uviedla, že navrhovateľke nič nedlhuje spolu s odôvodnením svojho stanoviska, neposúdil ako odpor proti platobnému rozkazu a nepokračoval v konaní, ale považoval predmetný platobný rozkaz za právoplatný, čím jej odoprel právo na súdnu ochranu, pretože § 41 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku ustanovuje, že každý úkon účastníka má súd posúdiť podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený, z čoho vyplýva, že okresný súd mal jej podanie vzhľadom na jeho obsah považovať za odpor a konať vo veci ďalej. Okresný súd však od 23. decembra 1997 nevykonával vo veci žiadny úkon a zastáva názor, že v konaní už nemá pokračovať.

Z obsahu sťažnosti, ako aj z obsahu listín, ktoré sťažovateľka k sťažnosti pripojila, vyplýva, že o skutočnostiach, v ktorých vidí zásah do svojho základného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, sa dozvedela 3. marca 2001, keď jej bolo doručené upovedomenie súdneho exekútora JUDr. Ľ. D. o začatí exekúcie pre vymoženie pohľadávky vo výške 1 540 Sk na základe platobného rozkazu sp. zn. Ro 17716/97 z 5. novembra 1997.

Sťažovateľka sa však ústavnej ochrany svojich základného práva na súdnu ochranu domáhala podľa čl. 127 ústavy až 7. augusta 2002, keď bola jej sťažnosť doručená ústavnému súdu.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 62/02). Jednou zo zákonných podmienok pre jej prijatie na ďalšie konanie je jej podanie v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa.

V čase, keď sa sťažovateľka domáhala ochrany svojho základného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy na ústavnom súde podľa čl. 127 ústavy, už uplynula

lehota stanovená pre tento typ konania, a to aj keby ústavný súd vychádzal z (pre sťažovateľku) najpriaznivejšej alternatívy stanovenia začiatku plynutia lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, teda z momentu, keď sa sťažovateľka dozvedela o právoplatnosti a vykonateľnosti platobného rozkazu sp. zn. Ro 17716/97 z 5. novembra 1997 (3. marca 2001). Vzhľadom na túto skutočnosť dospel ústavný súd k záveru, že sťažnosť sťažovateľky bola v tejto časti podaná oneskorene.

Sťažovateľka namietala aj porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a porušenie jej práva na prerokovanie veci v primeranej lehote súdom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru s odôvodnením, že okresný súd mal jej podanie z 9. decembra 1997 vzhľadom na jeho obsah považovať za odpor a konať vo veci ďalej. Okresný súd však od 23. decembra 1997 nevykonával vo veci žiadny úkon a zastáva názor, že v konaní už nemá pokračovať.

Pri posúdení tejto námietky sťažovateľky ústavný súd prihliadal na skutočnosť, že platobný rozkaz sp. zn. Ro 17716/97 z 5. novembra 1997 je rozhodnutím, ktoré okresný súd vydal v rámci svojej právomoci v zmysle čl. 142 ods. 1 ústavy v konaní podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Podľa všeobecného súdu, ktorý uvedené rozhodnutie vydal, nadobudol platobný rozkaz sp. zn. Ro 17716/97 z 5. novembra 1997 právoplatnosť a stal sa vykonateľným 23. decembra 1997. K vyvráteniu tejto domnienky v konaní pred všeobecnými súdmi na základe využitia prostriedkov nápravy, ktoré právny poriadok pre tento účel sťažovateľke účinne poskytuje, nedošlo a lehota na konanie pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy, v ktorom by sa mohol zaoberať touto otázkou (podľa názoru ústavného súdu vyjadreného v predchádzajúcej časti odôvodnenia tohto rozhodnutia týkajúcej sa sťažovateľkou namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu), už uplynula.

Na základe uvedených skutočností vychádzal ústavný súd z toho, že konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. Ro 17716/97 bolo 23. decembra 1997 právoplatne skončené a námietku zbytočných prietáhov v tomto konaní vznesenú sťažovateľkou posúdil ako oneskorenú. Z tohto dôvodu preto sťažnosť sťažovateľky v časti týkajúcej sa namietaného

porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj porušenia jej práva na prerokovanie veci v primeranej lehote súdom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

Sťažovateľka podaním z 25. novembra 2002 požiadala prostredníctvom svojej právnej zástupkyne ústavný súd aj o vydanie dočasného opatrenia podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorým by až do právoplatného skončenia konania o jej sťažnosti pred ústavným súdom zakázal pokračovať súdnej exekútorke JUDr. M. P., Exekútorský úrad, T., vo vykonávaní exekúcie vedenej u nej pod sp. zn. Ex 55/02 na základe platobného rozkazu okresného súdu sp. zn. Ro 17716/97 z 5. novembra 1997.

Pretože ústavný súd po predbežnom prerokovaní v zmysle § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona z dôvodov uvedených v odôvodnení tohto rozhodnutia odmietol, o jej návrhu na vydanie dočasného opatrenia už potom nerozhodoval (III. ÚS 157/02).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2002